

Steeds meer aandacht voor biodiversiteit

Door Joost van Mierlo Fotografie Peter Putters

Pensioenfondsen maken zich grote zorgen over het verdwijnen van dier- en plantensoorten. Ruim een derde van de Nederlandse pensioenfondsen wenst meer aandacht te besteden aan de verminderende biodiversiteit.

Dat blijkt uit het jaarlijkse onderzoek dat de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO) heeft gedaan naar het duurzaamheidsbeleid van de 49 grootste Nederlandse pensioenfondsen. De resultaten van het onderzoek werden voor het derde jaar op rij gepresenteerd tijdens een door Financial Investigator georganiseerd seminar voor pensioenfondsbestuurders.

Tijdens de award-ceremonie ter afsluiting van het seminar over de 'Road to Net Zero' op 31 oktober in Den Haag kwam pensioenfonds ABP als winnaar naar voren. Het was al de vijfde keer dat uit het VBDO-onderzoek naar voren kwam dat ABP het duurzaamheidsbeleid het best op orde heeft.

Tijdens de prijsuitreiking maakte VBDO-directeur Angélique Laskewitz duidelijk dat de concurrentie voor ABP wel steeds groter wordt. 'De scores zijn over het algemeen gestegen. Alle onderzochte pensioenfondsen besteden op de een of andere manier aandacht aan het klimaat. Dat is voor het eerst sinds we met het onderzoek zijn begonnen.'

De VBDO stelt een ranglijst op waarin vooral gekeken wordt naar de manier waarop het duurzaamheidsbeleid wordt geïmplementeerd. 'Het gaat ons vooral om de verantwoor-

ding van het beleid en nadrukkelijk niet om de financiële resultaten hiervan, aldus Laskewitz.

In totaal zijn de 49 grootste Nederlandse pensioenfondsen benaderd met 51 vragen. Het aantal pensioenfondsen is vanwege de consolidatieslag in de pensioenwereld gedaald ten opzichte van vorig jaar. De verzamelde pensioenfondsen zijn goed voor een totaal beheerd vermogen van € 1.454 miljard.

Sociale kant nog onderbelicht

De focus van het beleid van pensioenfondsen ligt nog altijd op het klimaat en op het net zero-beleid, aldus Laskewitz. 'Zo valt het op dat steeds meer pensioenfondsen actief zijn in het beleggen in green bonds. In vergelijking met dezelfde periode vorig jaar is het aantal pensioenfondsen dat in groene obligaties belegt, gestegen van 26% van het totaal naar 41%.'

De sociale kant van het duurzaamheidsbeleid blijft echter onderbelicht, zo merkte ook bestuurslid Willem Noordman van de FNV op. 'De verantwoording van het sociale beleid mag wel wat gestructureerder', zo stelde hij tijdens de Financial Investigator-bijeenkomst.

'We zijn als FNV niet alleen lid van de VBDO, maar we hebben als vakbond ook een actieve rol bij diverse pensioenfondsen. Daar hameren we natuurlijk op duurzaamheid, maar het valt me op dat het toch vaak over energie gaat. Klimaatverandering is voor de FNV natuurlijk een belangrijk onderwerp, maar niemand zal er vreemd van opkijken dat we een speciaal belang hechten aan de sociale factor.'

Het lijkt volgens Noordman of de ontwikkeling rond de sociale factor niet goed van de grond komt. 'Pensioenfondsen lijken te worstelen met hun verantwoordelijkheid op dit punt. Maar er zijn nog altijd landen met kinderarbeid en in andere landen komt de vrijheid om zich als werknemers te verenigen of vrijelijk te onderhandelen over arbeidsvoorwaarden onder druk te staan. Daar moet ook aandacht aan worden besteed.'

Ook Laskewitz geeft toe dat er wat dat betreft nog wel iets te wensen overblijft, al ziet zij het als een lichtpunt dat een kwart van de aangesloten pensioenfondsen aangeeft daaraan te willen werken. 'Voor alles geldt dat het tijd nodig heeft. Dat geldt ook voor de S-factor binnen het ESG-beleid', meent Laskewitz.

Belangrijke aanbeveling

De belangrijkste aanbeveling is volgens Laskewitz dat er nog altijd mogelijkheden zijn om de kennis rondom het duurzaamheidsbeleid te intensiveren. Dat geldt met name voor de kennis over duurzaamheid bij besturen en verantwoordingsorganen.

Het gaat daarbij vooral om de inzet van adviseurs, die volgens Laskewitz niet lukraak moeten worden ingehuurd, maar met een duidelijke 'richtinggevende' opdracht moeten worden ingeschakeld. 'Het is overigens iets waar weer aan wordt gewerkt en waar ook dit jaar weer verbeteringen zijn opgetreden, maar er zijn nog altijd aanzienlijke verbeteringen mogelijk.'

Het is echter vooral de biodiversiteit die op de agenda van de verschillende pensioenfondsen staat. Liefst 35% van de pensioenfondsen ziet biodiversiteit als het belangrijkste onderwerp waaraan meer aandacht moet worden besteed. Ze geven aan dat er in een actieve dialoog met tal van ondernemingen wordt gevraagd om meer duidelijkheid over het beleid omtrent biodiversiteit.

Dat geldt bijvoorbeeld voor pensioenfonds ABP. Bij zijn dankwoord maakte woordvoerder Patrick Koimans duidelijk dat biodiversiteit hoog op de agenda staat voor het ABP. Er zal komend voorjaar een actieplan komen waarin de aanscherping van het beleid rondom biodiversiteit en de natuur in het algemeen zal worden bekendgemaakt.

Ook zal het ABP volgens Koimans de komende weken het eigen beleid rond duurzaamheid in zijn algemeenheid aanscherpen. Dit is volgens hem in overeenstemming met het Klimaatakkoord dat tal van pensioenfondsen hebben gesloten. 'We zijn nog niet klaar. We zijn nog lang niet klaar. De urgentie is hoog, maar we zijn er trots op dat we voor de vijfde keer op rij de erkenning voor onze inspanningen hebben gekregen met het winnen van de VBDO-prijs.'

Overige prijzen

Het ABP was overigens niet het enige pensioenfonds dat werd gelauwerd. De VBDO maakte ook de jaarlijkse prijzen bekend voor het beste 'kleinere' pensioenfonds en die voor de snelste stijger binnen de samengestelde ranglijst. Volgens Laskewitz is de term 'kleiner' pensioenfonds overigens betrekkelijk. 'Het gaat om fondsen met een omvang van minder dan € 5 miljard. In België zouden de meeste van deze fondsen nog altijd als 'groot' worden beschouwd.'

Het toeval wilde dat beide prijzen dit jaar aan hetzelfde pensioenfonds konden worden toegekend. Pensioenfonds SNS REAAL steeg welgeteld 27 plekken in de ranglijst, van nummer 36 vorig jaar naar een nette plek in de top tien dit jaar: nummer 9.

In zijn dankwoord maakte Sybrand Nauta, Directeur van Pensioenfonds SNS REAAL, duidelijk dat er het afgelopen jaar hard is gewerkt om het duurzaamheidsbeleid van het pensioenfonds op orde te krijgen. De snelle stijging nu kon volgens hem niet helemaal los worden gezien van de 'keldering' vorig jaar. 'Na die teleurstelling kun je onder de dekens kruipen en gaan zitten huilen, wat we destijds misschien ook enkele minuten hebben gedaan.'

'Maar', voegde Nauta daar direct aan toe, 'we hebben het ook gezien als een aanbeveling om het beleid te verbeteren. Met een hoofdsponsor als ASN Bank is het natuurlijk duidelijk dat er veel waarde wordt gehecht aan een goede verantwoording van ons beleid. Ook voor ons geldt dat we deze prijs niet zien als een einddoel, maar als een aanbeveling om het in het komende jaar nog beter te doen. Ik hoor de opmerkingen over aandacht voor sociaal beleid en biodiversiteit. Daar zullen we het komende jaar zeker werk van maken.' ■